

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

2143/2013

Registrační číslo (uvádějte
vždy v korespondenci):

179/PS/2012

Nález

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 6. 12. 2012 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu ■ (dále jen „Navrhovatelka“), proti společnosti Air Bank a.s., IČ 29045371, se sídlem Hráskeho 2231/25, 148 00 Praha 11 - Chodov, zapsané v Obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 16013 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci vrácení peněžních prostředků ve výši 475 eur, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Návrhem se Navrhovatelka domáhala proti Instituci vrácení peněžních prostředků ve výši 475 eur, resp. 474,35 eur jako rozdílu mezi částkou, kterou jí měla Instituce připsat na běžný účet na základě příchozí přeshraniční platby, a částkou, kterou jí skutečně připsala, a 0,65 eur jako částky, kterou Navrhovatelka považuje za náklady, které musela vynaložit v reklamačním řízení.

Finanční arbitr pro účely tohoto řízení zjistil, že Navrhovatelka s Institucí uzavřela dne 18. 9. 2012 rámcovou smlouvu, kterou se Instituce zavázala poskytovat Navrhovatelce platební a bankovní služby (dále jen „Rámcová smlouva“), jejíž součástí jsou Obchodní podmínky účinné od 1. 5. 2012 (dále jen „Obchodní podmínky“).

Bankovními službami podle článku 2. Rámcové smlouvy jsou: „*Běžný účet: ■ Kód banky: 3030 IBAN: ■ Měna účtu: EUR*“ (dále jen „Běžný účet“) a „*Debetní karta: ■ k účtu: ■, držitel karty: Petra Janová*“. Podle článku 1. části Platební styk Obchodních podmínek na sebe Instituce vzala povinnost přijímat na Běžný účet peníze a zase je z něj podle platebního příkazu

Navrhovatelky a v souladu s Rámcovou smlouvou vyplácet. Instituce se tedy Rámcovou smlouvou zavázala pro Navrhovatelku provádět předem neurčené platební transakce.

Na právní vztahy založené Rámcovou smlouvou se uplatní zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“). Rámcová smlouva uzavřená mezi Navrhovatelkou a Institucí je rámcovou smlouvou o platebních službách podle § 74 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, kterou se poskytovatel platebních služeb, v tomto případě Instituce, zavazuje pro uživatele platebních služeb, v tomto případě pro Navrhovatelku, provádět platební transakce ve smlouvě jednotlivě neurčené.

Instituce je ve vztahu k Navrhovatelce poskytovatelem platebních služeb ve smyslu zákona o platebním styku a je tedy institucí podle § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Navrhovatelka je ve vztahu k Instituci uživatelem platebních služeb.

Běžný účet, který Instituce pro Navrhovatelku vede, je platebním účtem podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku, neboť slouží k provádění platebních transakcí bez dispozičních omezení.

Jednou z platebních transakcí je podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku převod peněžních prostředků, který je současně podle § 3 odst. 1 písm. c) a d) zákona o platebním styku platební službou.

Při provádění platebních transakcí, kde plátce a příjemce mají své účty u různých bank, není z povahy věci možné, aby převod peněžních prostředků (zúčtování na účtech) provedla pouze jedna banka. Poskytovatel plátce musí převést peněžní prostředky poskytovateli příjemce, a to buď přímo, tedy na základě dvoustranného smluvního vztahu (tzv. korespondenční vztah), jestliže takový vztah s poskytovatelem příjemce má, anebo prostřednictvím zúčtovacího systému, kdy oba poskytovatelé mají svůj účet u třetí strany, tzv. zúčtovatele, a tyto účty jsou použity k převodu peněžních prostředků. Může však nastat i situace, kdy mezi poskytovatelem plátce a poskytovatelem příjemce neexistuje přímý korespondenční vztah, ani nejsou uživateli stejného zúčtovacího systému (tedy nemají společného zúčtovatele). V takovém případě musí poskytovatel plátce či poskytovatel příjemce využít jednoho či více zprostředkujících poskytovatelů a prostřednictvím několika postupných zúčtování tak dosáhnout připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele příjemce. Pro zúčtování se obvykle používá výraz clearing. Během zúčtování dochází k přechodu peněžních prostředků ze sféry jednoho poskytovatele do sféry poskytovatele druhého, aniž by při něm docházelo ke konverzi měn či jiným změnám v převáděných částkách.

Ve sporné platební transakci, kterou je převod peněžních prostředků na platební účet Navrhovatelky, vystupuje Navrhovatelka v postavení příjemce, neboť na její platební účet byly připsány peněžní prostředky, a Instituce jako poskytovatel platebních služeb příjemce, tj. Navrhovatelky. V tomto případě se sporné platební transakce zúčastnili ještě plátce (SWISS REDUX WALLIS AG) a poskytovatel platebních služeb plátce (banka UBS AG, Postfach, CH-8098 Zürich, Švýcarsko).

Jako zprostředkující poskytovatel v tomto případě vystupuje banka UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (dále jen „UniCredit Bank“), jako zúčtovatel vystupuje Česká národní banka (dále jen „ČNB“). Zúčtování je v ČNB prováděno prostřednictvím systému mezibankovního

platebního styku s názvem CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement), který zpracovává mezibankovní platby v českých korunách.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelkou a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb podle § 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatelky

Navrhovatelka tvrdí, že Instituce dne 2. 11. 2012 měla na Běžný účet připsat částku ve výši 12.038 eur, avšak připsaná částka byla nižší o 474,35 eur (dále též „Sporná platba“). Z výpisu z Běžného účtu Navrhovatelka zjistila, že Instituce očekávanou částku v eurech připsala v Kč a až poté převedla na euro, neboť v této měně byl Běžný účet zřízen.

Navrhovatelka odmítá tvrzení Instituce, že plátce Spornou platbu zadal v měně Kč, když Navrhovatelka doložila doklad od plátce, ze kterého je zřejmé, že Sporná platba byla zadána v měně euro a v té měla být i připsána.

Navrhovatelka dále uvádí, že věc s Institucí řešila neprodleně, a to nejprve ústní a poté písemnou reklamací (dne 6. 11. 2012), a doložila všechny nutné doklady k prokázání, že plátce chybu neučinil. Podle tvrzení Navrhovatelky byla do celé záležitosti dále nepochopitelně zapojena banka UniCredit Bank, jejímiž klienty nejsou ani plátce, ani Navrhovatelka.

Navrhovatelka současně tvrdí, že jí Instituce až do dne podání návrhu k finančnímu arbitrovi nezaslala reklamační protokol, dále s ní nekomunikuje a předmětnou částku nevrátila.

Navrhovatelka navíc tvrdí, že se před zřízením účtu několikrát u Instituce informovala na podmínky vedení účtu, Instituce ji však ani jednou neupozornila na možnost ztráty finančních prostředků. Instituce podle názoru Navrhovatelky provedla neoprávněnou konverzi převáděné částky nejprve z měny euro na Kč a poté zase zpátky; o zapojení dalších bank do sporné platební transakce ji měla Instituce předem informovat, resp. zapojení dalších bank je věcí Instituce a ona jako klient by jí neměla být poškozena. Tvrzení Instituce, že plátce uvedl jako příjemce Lukáše Krofta, považuje za irelevantní.

To, že se v řízení před finančním arbitrem domáhá o 0,65 eur vyšší částky, než byla výše částky jí nevyplacené, zdůvodňuje náklady, které musela vynaložit na reklamaci.

6. Tvrzení Instituce

Instituce namítá, že ani jeden z návrhů podaných Navrhovatelkou k finančnímu arbitrovi (ze dne 6. 12. 2012, evid. č. 3060/2012, a ze dne 7. 12. 2012, evid. č. 3063/2012) nesplňuje zákonem stanovené obsahové náležitosti, neboť v návrhu ze dne 6. 12. 2012 chybí datum a podpis Navrhovatelky a v návrhu ze dne 7. 12. 2012 chybí datum [§10 písm. h) zákona o finančním arbitrovi].

K předmětu sporu Instituce argumentuje, že poskytovatelem platebních služeb plátce byla banka UBS AG a platba Instituci došla prostřednictvím clearingů České národní banky, kdy došlo k odepsání částky platební transakce z účtu banky UniCredit Bank a k připsání na účet Instituce.

Instituce dále namítá, že právě protože Sporná platba přišla prostřednictvím clearingů ČNB jako korunová platba, nemá k transakci žádnou swiftovou zprávu (swiftová zpráva je finanční zpráva, kterou si předávají banky při provádění přeshraničního převodu peněžních prostředků a která obsahuje informace o tomto převodu v přesně definovaném formátu – *pozn. finančního arbitra*).

Podle Instituce je zřejmé, že platba došla dne 2. 11. 2012, kód banky odesílatele je 2700 (UniCredit Bank), kód banky příjemce je 3030 (Air Bank a.s.). Zasláná částka je 297.093,39 Kč. Odesílatelem je plátce SWISS REDUX WALLIS AG a Sporná platba byla zaslána na Běžný účet. Jako majitele účtu plátce uvedl osobu se jménem ■■■, bytem ■■■, ■■■, PSČ ■■■, Česká republika.

Instituce namítá, že z převáděné částky nebyla před jejím připsáním odečtena úplata a tvrdí, že částka přišla jako korunová platba a účtem, na který měla být platba připsána, byl Běžný účet, proto bylo nutné před připsáním na účet provést konverzi měn. Uvedený postup Instituce je v souladu s Obchodními podmínkami v části Platební styk odst. 13. Instituce peníze připisuje na účet v měně, ve které je účet veden (v případě Navrhovatelky v eurech) bez ohledu na měnu platební transakce (v případě Navrhovatelky v Kč). Převod do jiné měny se v případě příchozí platby v Kč na cizoměnový účet provede konverzí podle kurzu deviza prodej měny účtu. V případě Navrhovatelky činil aktuální kurz Kč/euro 25,692.

Jelikož tedy Sporná platba dorazila do Instituce jako korunová platba, musela Instituce, jak tvrdí, před připsáním platby provést konverzi z měny Kč do měny euro. Konverze měny byla provedena v souladu s Obchodními podmínkami část Platební transakce odst. 13. písm. d. Instituce tak postupovala zcela v mezích smluvních ujednání s Navrhovatelkou a v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Naopak jakýkoliv jiný postup Instituce by podle jejího názoru vedl k porušení smluvních ujednání, resp. obecně závazných právních předpisů.

K reklamačnímu řízení Instituce uvádí, že Navrhovatelka předmětnou platbu reklamovala dne 5. 11. 2012 telefonicky a dne 6. 11. 2012 zaslala i písemnou stížnost. Po interním šetření Instituce reklamaci/stížnost zamítla jako neoprávněnou. Nad rámec svých povinností zaslala Instituce reklamaci k vyjádření bance UniCredit Bank. Ze sdělení této banky vyplývá, že se jedná o chybu plátce a reklamaci chybného provedení příkazu je nutné řešit s bankou plátce. Na tuto skutečnost Instituce Navrhovatelku upozornila. V rámci komunikace s bankou UniCredit Bank Instituce zjistila, že tato banka vede účty pro banku UBS AG v měně Kč. Proto se jako pravděpodobné vysvětlení jeví chyba na straně banky UBS AG, která mohla částku omylem zaslat na vlastní korunový účet vedený bankou UniCredit Bank.

Instituce podle svého názoru provedla všechny kroky k zodpovědnému a objektivnímu vyřízení reklamace/stížnosti. Instituce obecně preferuje smírné řešení. V tomto konkrétním případě ovšem odmítá nárok Navrhovatelky na vrácení částky 474,35 eur. Je přesvědčena, že k chybě na straně Instituce nedošlo.

7. Dokazování a hodnocení důkazů

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto

zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Finanční arbitr se nejprve zabýval námitkou Instituce, že Navrhovatelkou předložený návrh nesplňuje zákonem stanovené obsahové náležitosti návrhu na zahájení řízení.

Finanční arbitr přijal dne 6. 12. 2012 návrh na zahájení řízení, který Navrhovatelka učinila ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu, který se v řízení podle zákona o finančním arbitrovi použije přiměřeně, pomocí jiných technických prostředků, konkrétně prostřednictvím veřejné datové sítě, a který tedy nemohl obsahovat podpis Navrhovatelky, neboť ta zřejmě nedisponuje zaručeným elektronickým podpisem. Takto učiněné podání bylo nutné do 5 dnů potvrdit či doplnit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Navrhovatelka svůj návrh potvrdila dne 7. 12. 2012 písemně, který byl vlastnoručním podpisem Navrhovatelky opatřen.

Pokud se týká tvrzené absence uvedení data na obou návrzích, finanční arbitr konstatuje, že za datum podání návrhu na zahájení řízení před finančním arbitrem lze považovat datum z podacího razítka, kterým byly oba návrhy Kanceláří finančního arbitra opatřeny při jejich přijetí, v případě písemného vyhotovení návrhu je to datum přijetí návrhu od poštovního přepravce. Zachycení data učinění úkonu také sleduje § 10 odst. 1 písm. h), když stanoví, že návrh obsahuje datum a podpis navrhovatele. Finanční arbitr nepovažuje chybějící datum vyznačené Navrhovatelkou na písemném vyhotovení návrhu za pochybení nebo dokonce překážku řízení před finančním arbitrem a z důvodu procesní ekonomie Navrhovatelku nevyzýval k odstranění nedostatku.

Ke Sporné platbě má finanční arbitr ze souhlasného tvrzení stran sporu a z předloženého Detailu platby, Výpisu z Běžného účtu a dokumentu Transaktiondetails za nesporné, že dne 1. 11. 2012 byla z účtu plátce, SWISS Redux Wallis AG, číslo účtu ve formátu IBAN CH■■■■, vedeného švýcarskou bankou UBS AG, provedena platební transakce, převod peněžních prostředků, ve prospěch Běžného účtu Navrhovatelky vedeného Institucí v měně euro, která byla na tento účet připsána dne 2. 11. 2012 v částce 11.563,65 eur.

Na základě shromážděných podkladů a provedení dokazování má potom finanční arbitr k okolnostem platební transakce, jak je popsána v předchozím odstavci, za prokázané následující skutečnosti:

- 1) zprostředkující bankou poskytovatele plátce (banky UBS AG) byla banka UniCredit Bank; to vyplývá ze Swiftové zprávy, z Výpisu z Běžného účtu, ze Systémového detailu transakce a z korespondence mezi stranami sporu;
- 2) plátce platební transakce uvedl jako majitele účtu, na který měly být peněžní prostředky připsány, osobu jménem ■■■, CZ ■■■; to vyplývá z dokumentu Transaktiondetails, ze Swiftové zprávy a z Detailu ze systémové historie;
- 3) plátce uvedl jako zprávu pro příjemce: „SWISS REDUX WALLIS AG ORG.SUMA ■■■; POPL ■■■; 16. 10. -27. 10. 2012“; to vyplývá z Výpisu z Běžného účtu, ze Systémového detailu transakce, z Detailu ze systémové historie a z Detailu platby;
- 4) z banky UBS AG do banky UniCredit Bank byla převáděna částka 297 093,39 Kč; to vyplývá ze Swiftové zprávy;

- 5) Instituce Spornou platbu přijala v částce 297.093,39 Kč prostřednictvím clearingů ČNB z účtu zprostředkující banky (UniCredit Bank) č. ■■■; to vyplývá z Výpisu z Běžného účtu, ze Systémového detailu transakce, Výpisu ze systémové historie a z Detailu ze systémové historie;
- 6) Instituce příchozí platbu v částce 297.093,39 Kč převedla na měnu euro aktuálním kurzem deviza prodej měny účtu, tj. kurzem 25,692; to vyplývá z Výpisu z Běžného účtu a z Detailu platby;
- 7) Instituce připsala na Běžný účet částku 11.563,65 eur; to vyplývá z Výpisu z Běžného účtu a z Detailu platby;
- 8) Navrhovatelka Spornou platbu u Instituce reklamovala (přičemž z předložených dokladů není zřejmé, zda se tak stalo 6. 11. 2012 anebo 7. 11. 2012); to vyplývá z korespondence mezi stranami sporu;
- 9) Instituce Spornou platbu reklamovala u zprostředkující banky UniCredit Bank, která jí dne 21. 11. 2012 zaslala sdělení banky UBS AG, podle kterého plátce zadal transakci v měně Kč, to vyplývá ze vzájemné korespondence mezi stranami sporu;
- 10) Instituce vyhodnotila reklamaci Navrhovatelky dne 30. 11. 2012 jako neoprávněnou; to vyplývá ze vzájemné korespondence mezi stranami sporu.

Finanční arbitr se proto zabýval tím, zda Instituce, jako strana sporu, splnila ve vztahu ke Sporné platbě právními předpisy stanovené nebo smluvně převzaté povinnosti a s tím související odpovědnosti Instituce jako poskytovatele platebních služeb vůči Navrhovatelce jako uživateli platebních služeb. V tomto sporu je totiž zkoumán právní vztah a skutkové okolnosti s ním spojené mezi Navrhovatelkou a Institucí, nikoliv vztah mezi plátcem předmětné transakce, jeho poskytovatelem či případnými zprostředkujícími poskytovateli a Navrhovatelkou či Institucí.

Sporná platba byla platební transakcí, převodem peněžních prostředků z účtu plátce (SWISS Redux Wallis AG) na účet příjemce (v tomto případě Navrhovatelky). V případě převodu peněžních prostředků mezi dvěma poskytovateli platebních služeb odepisuje poskytovatel plátce (v tomto případě banka UBS AG) peněžní prostředky z účtu plátce a připsuje je na účet poskytovatele příjemce (v tomto případě Instituce). Poskytovatel příjemce (tedy Instituce) následně připiše peněžní prostředky na účet příjemce (v tomto případě Navrhovatelky). Finanční arbitr nezjistil, že by bylo vyloučeno, ať už právním předpisem nebo smluvním ujednáním, aby poskytovatel plátce nebo poskytovatel příjemce použil ke splnění svého závazku jiného poskytovatele (v tomto případě banku UniCredit Bank).

Instituci jako poskytovateli příjemce stanoví zákon o platebním styku ve svém § 110 základní povinnosti ve vztahu k příjemci s ohledem na konkrétní platební transakci: „*Poskytovatel příjemce a) připiše částku platební transakce na platební účet příjemce, nebo b) nevede-li příjemci platební účet, dá příjemci částku platební transakce k dispozici neprodleně poté, kdy byla připsána na účet poskytovatele příjemce, nebo jedná-li se o platební transakci v měně jiného než členského státu, do konce pracovního dne následujícího po dni, kdy byla připsána na účet poskytovatele příjemce.*“

V § 117 odst. 1 zákon o platebním styku dále stanoví odpovědnost za nesprávně provedenou platební transakci: „*Poskytovatel plátce odpovídá plátcovi za nesprávně provedenou platební transakci, ledaže plátcovi a tam, kde to připadá v úvahu, také poskytovateli příjemce doloží, že částka nesprávně provedené platební transakce byla řádně a včas připsána na účet poskytovatele příjemce. Jestliže neodpovídá za nesprávně provedenou platební transakci poskytovatel plátce plátcovi, odpovídá za ni poskytovatel příjemce.*“

V § 120 odst. 1 potom zákon o platebním styku uvádí rozsah skutečností, které musí poskytovatel doložit, aby prokázal, že platební transakce byla v rozsahu, v jakém za ni odpovídá, provedena správně: „*Jestliže uživatel tvrdí, že [...] platební transakce byla provedena nesprávně, je poskytovatel povinen doložit, že byl dodržen postup, který umožňuje ověřit, že byl dán platební příkaz, že tato platební transakce byla správně zaznamenána, zúčtována, a že nebyla ovlivněna technickou poruchou nebo jinou závadou.*“

Podle článku 1. části Platební styk Obchodních podmínek se Instituce zavázala: „*Bereme na sebe povinnost přijímat na běžný a spořicí účet peníze a zase z něj podle Vašeho platebního příkazu a v souladu s rámcovou smlouvou peníze vyplácet.*“

Článek 13. části Platební styk Obchodních podmínek stanoví: „*Peníze připsáme na účet v měně, ve které je účet vedený bez ohledu na měnu platební transakce. Pokud se měna platební transakce liší od měny, ve které je účet vedený, peníze před připsáním na účet převedeme podle našeho aktuálně platného kurzovního lístku, který je k dispozici na našich internetových stránkách. Převod do jiné měny proběhne následujícím způsobem: [...] d. u příchozí platby v Kč na cizoměnový účet se použije kurz deviza prodej měny účtu, [...].*“

Zákon o platebním styku tedy poskytovateli příjemce (v tomto případě Instituci) stanoví povinnost připsat částku platební transakce na účet příjemce řádně a včas ve stanovených lhůtách. Zákon však výslovně nestanoví, v jaké měně je poskytovatel příjemce povinen částku platební transakce na účet příjemce připsat, a nestanoví ani, zda a jakým způsobem je povinen provést konverzi měn v případě, že měna platební transakce není stejná jako měna, ve které je účet veden. Tato povinnost bude tedy splněna řádně v případě, že bude splněna v souladu se smluvním ujednáním stran, v tomto případě s Rámcovou smlouvou, resp. Obchodními podmínkami, které jsou její součástí; poskytovatel příjemce (v tomto případě Instituce) byl povinen připsat peněžní prostředky na Běžný účet v měně, ve které je Běžný účet veden. Pokud byla měna platební transakce odlišná od měny, ve které je účet veden, musely být peněžní prostředky před připsáním na účet převedeny podle aktuálně platného kurzovního lístku.

Pro případ nesprávně provedené platební transakce upravuje zákon o platebním styku odpovědnost, a to jak poskytovatele plátce, tak i poskytovatele příjemce. Podle ustanovení § 117 odst. 1 poskytovatel plátce odpovídá plátcí za nesprávně provedenou platební transakci, ledaže plátcí a tam, kde to připadá v úvahu, také poskytovateli příjemce doloží, že částka nesprávně provedené platební transakce byla řádně a včas připsána na účet poskytovatele příjemce. Z daného ustanovení tedy vyplývá, že poskytovatel plátce odpovídá plátcí za řádné provedení platební transakce do okamžiku, kdy je částka platební transakce připsána na účet poskytovatele příjemce. Od tohoto okamžiku potom za nesprávné provedení platební transakce odpovídá poskytovatel příjemce příjemci.

Na tuto skutečnost nemá vliv případná účast zprostředkujících poskytovatelů platební transakce, tzn. osob, jejichž prostřednictvím zúčastněný poskytovatel plní své povinnosti při provádění platební transakce, neboť zprostředkující poskytovatelé nejsou ve smluvním vztahu s plátcem ani s příjemcem a tito vůči nim proto nemohou uplatňovat práva z odpovědnosti za nesprávně provedenou platební transakci. Tato práva může uplatňovat pouze plátce vůči svému poskytovateli, a od okamžiku připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele příjemce potom příjemce vůči svému poskytovateli.

Instituce jako poskytovatel příjemce v tomto konkrétním případě odpovídá v souladu s § 117 odst. 1 zákona o platebním styku za řádné a včasné provedení platební transakce příjemci (tedy Navrhovatelce) od okamžiku, kdy byly peněžní prostředky připsány na její účet.

Na základě provedení dokazování dospěl finanční arbitr k závěru, že se tak stalo připsáním peněžních prostředků na základě clearingů ČNB, a to v částce 297 093,39 Kč. V Systémovém detailu transakce je jako „*Transportní účet*“ uveden „*Nostro CZK pro ČNB*“ a ve Výpisu ze systémové historie a Detailu ze systémové historie je jako „*Zdroj*“ uvedeno „*Clearing ČNB*“. Nostro účet, resp. vostro účet/loro účet je účet, který má banka v jiné bance. Majitel účtu označuje takový účet jako nostro [náš účet (u vás) – v tomto případě účet Instituce u ČNB], banka, která účet vede, jej označuje jako vostro [váš účet (u nás)] anebo loro (jejich/váš účet). Z těchto důkazních prostředků dále vyplývá, že částka takto připsaná dne 2. 11. 2012 činila 297 093,39 Kč, když v Systémovém detailu transakce je jako „*Částka*“ a „*Ekvivalent*“ uvedeno „*297.093,39 CZK*“ a jako „*Stav transakce*“ je uvedeno „*Realizováno: 297.093,39 CZK*“. Dále je ve Výpisu ze systémové historie uvedeno jako „*Reference*“ „*297.093,39 CZK*“ a jako „*Částka*“ potom „*297.093,39*“. Konečně v Detailu ze systémové historie je jako „*Transakce*“ uvedeno „*297.093,39 CZK*“. Naopak částka transakce v měně euro není v žádném ze záznamů uvedena, s výjimkou zprávy pro příjemce v Detailu ze systémové historie. Obsah zprávy pro příjemce však nebyl finančním arbitrem shledán relevantním, neboť obsah takové zprávy může záviset na vůli plátce, popř. na dohodě mezi plátcem a příjemcem, nemusí však obsahovat skutečné údaje o platbě.

Finanční arbitr má dále na základě Swiftové zprávy za prokázané, že peněžní prostředky byly převáděny v měně Kč již mezi poskytovatelem plátce (tedy bankou UBS AG) a zprostředkujícím poskytovatelem plátce (tedy bankou UniCredit Bank). V daném případě byla Swiftová zpráva předávána mezi bankou UBS AG a bankou UniCredit Bank a obsahovala údaj „*FOR CZK297093.39 VALUE*“. Peněžní prostředky byly tedy převáděny v částce 297.093,39 Kč.

Peněžní prostředky tak byly připsány na účet poskytovatele příjemce (v tomto případě Instituce) v měně Kč. Jelikož Instituce odpovídá Navrhovatelce za řádné provedení platební transakce až od okamžiku, kdy jí byly jako poskytovateli příjemce peněžní prostředky připsány na účet, neodpovídá za to, v jaké měně a výši peněžní prostředky na její účet došly. Instituce tak postupovala v souladu se smluvním ujednáním s Navrhovatelkou, když jí došla částka 297 093,39 Kč převedla na měnu účtu vedeného pro Navrhovatelku, tedy euro, kurzem deviza prodej podle aktuálně platného kurzovního lístku.

K argumentu Navrhovatelky, že Sporná platba byla zadána v měně euro, nemohl finanční arbitr přihlížet, neboť s ohledem na výše uvedené není skutečnost, v jaké měně byl zadán platební příkaz, pro právní vztah mezi Navrhovatelkou a Institucí relevantní. Může však mít význam pro případnou odpovědnost poskytovatele plátce vůči plátcovi, jak vyplývá z výše uvedeného (pokud např. poskytovatel plátce postupoval při provádění platební transakce v rozporu se smlouvou o platebních službách uzavřenou mezi ním a plátcem), popřípadě pro právní vztah mezi Navrhovatelkou a plátcem (pokud např. měl být dluh plátce vůči Navrhovatelce splněn připsáním částky 12.038 eur na účet Navrhovatelky, k čemuž v důsledku zřejmě chybného postupu plátce nedošlo). Pro úplnost finanční arbitr dodává, že podle sdělení poskytovatele plátce zaslaného zprostředkujícímu poskytovateli byl platební příkaz zadán elektronicky v měně Kč a šlo podle tohoto sdělení o chybu plátce. Platební transakce je iniciována pokynem plátce (platebním příkazem) a plátce v závislosti na tom, jak dá platební příkaz, může ovlivnit, zda se převodu peněžních prostředků účastní zprostředkující poskytovatelé. Je na plátcovi, který plní svůj

dluh prostřednictvím poskytovatele platebních služeb, aby si ověřil, zda při provádění přeshraniční platby nedojde k použití zprostředkujících poskytovatelů a konverzi převáděné částky, a aby zajistil, že jeho dluh bude v souladu s dohodou mezi ním a příjemcem řádně a včas splněn.

Navrhovatelka předložila na podporu svého tvrzení, že platební příkaz byl zadán v měně euro, doklad označený v záhlaví jako „Transaktionsdetails“. Předložený dokument neprokazuje zadání platebního příkazu v měně euro, neboť se nejedná o kopii platebního příkazu samotného, ale je dokladem o provedené platební transakci, při které byla z účtu plátce odepsána částka 12.038 eur, přičemž z tohoto dokladu není zřejmé, v jaké měně byl platební příkaz zadán.

Skutečnost, že plátce označil za majitele účtu, na který měly být peněžní prostředky připsány, jinou osobu, než která je skutečným majitelem účtu (Navrhovatelka), finanční arbitr neshledal relevantní.

Podle § 119 odst. 1 zákona o platebním styku je platební transakce správně provedena co do osoby příjemce, je-li provedena v souladu s jeho jedinečným identifikátorem. Podle § 2 odst. 3 písm. h) téhož zákona se jedinečným identifikátorem rozumí kombinace písmen, číslic nebo symbolů, kterými se podle určení poskytovatele identifikuje uživatel nebo jeho účet při provádění platebních transakcí. Pokud tedy byl uveden správný jedinečný identifikátor (obvykle číslo účtu), není podstatné, že byly navíc uvedeny další (nesprávné) údaje.

Finanční arbitr posuzoval případ i z pohledu zákonem o platebních službách stanovených informačních povinností poskytovatele platební služby. Zákon o platebním styku ve svém § 80 an. upravuje informační povinnost poskytovatele před uzavřením rámcové smlouvy. V rámci této informační povinnosti však zákon nestanoví, že by poskytovatel byl povinen informovat uživatele o tom, zda využívá k provádění platebních transakcí další zprostředkující poskytovatele, resp. kteří poskytovatelé to jsou. Kromě toho v posuzovaném případě ve skutečnosti nedošlo k tomu, že by Instituce použila ke splnění svých povinností zprostředkujícího poskytovatele, když, jak výše uvedeno, zprostředkujícího poskytovatele použil ke splnění svých povinností poskytovatel plátce, za jehož úkony však Instituce v souladu s výše uvedeným rozdělením odpovědnosti neodpovídá.

Požadavkem Navrhovatelky na úhradu částky 0,65 eur jako nákladů spojených s reklamačním řízením a proti tomu stojící námitkou Instituce se finanční arbitr s ohledem na výše uvedené nezabýval.

8. K výroku nálezu

Finanční arbitr konstatuje, že nezjistil, že by Instituce ve vztahu k Navrhovatelce a Sporné platbě porušila jí uloženou nebo smluvně převzatou povinnost, a proto návrh zamítá.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u ě n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 13. 3. 2013

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr